

# Pm Vishwakarma Yojana

[www.bharatsarkarsuvidha.in](http://www.bharatsarkarsuvidha.in)

कारीगरों और पारंपरिक शिल्पकारों को 2 लाख

रुपये तक का ऋण मिलेगा अपने व्यवसाय के लिए

**पीएम विश्वकर्मा योजना 2023**

कारीगरों और पारंपरिक शिल्पकारों को 5% ब्याज पर  
2 लाख रुपये तक का लोन उपलब्ध कराया जयेगा।

**Vishwakarma Yojana Eligibility Criteria  
How To Apply in Vishwakarma Yojana  
Required Documents?**



योजनेचे नाव : PM विश्वकर्मा योजना.

काय आहे योजना :

भगवान विश्वकर्मा यांच्या जयंतीनिमित्त तुमच्या सर्व परिवारातील सदस्यांना हार्दिक शुभेच्छा. या निमित्ताने आम्ही तुमचे मनापासून अभिनंदन करतो. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी लाल किल्ल्यावरून 'विश्वकर्मा योजने'ची घोषणा केली. भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाने प्रधानमंत्री विश्वकर्मा श्रम सन्मान योजना 2023 लांच केली आहे.

पीएम विश्वकर्मा योजना ही केंद्रीय क्षेत्र योजना म्हणून वर्गीकृत आहे. ज्या अंतर्गत सर्व कारागिरांना सरकारकडून 3 लाख रुपयांचे कमी व्याज कर्ज मिळेल ज्याचा वापर ते त्यांचे दुकान किंवा व्यवसाय वाढवण्यासाठी करू शकतात. सप्टेंबर 2023 मध्ये विश्वकर्मा पूजेच्या मुहूर्तावर हा प्रकल्प सुरु करण्यात येणार असल्याचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी सांगितले. 2023-24 च्या अर्थसंकल्पात अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सुरु करण्याची घोषणा केलेली प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना. एक महत्त्वपूर्ण आर्थिक बांधिलकी द्वारे समर्थित. त्याची अंमलबजावणी 2023-24 ते 2027-28 या पाच वर्षांच्या विस्तृत कालावधीसाठी निश्चित केली आहे.

विश्वकर्मा समाजातील मोठ्या संख्येने लोकांना लाभ मिळवून देण्याचे उद्दिष्ट आहे. या प्रकल्पाला भगवान विश्वकर्मा यांचे नाव देण्यात आले आहे आणि विश्वकर्मा समुदायातील व्यक्तींना कौशल्य विकास आणि तांत्रिक प्रशिक्षणाच्या संधी उपलब्ध करून देण्याचा उद्देश आहे. प्रधानमंत्री विश्व कर्मा योजना ही राष्ट्र उभारणीचे आणि देशातील करोडो कारागिरांच्या सक्षमीकरणाचे साधन बनेल. या सर्व कारागिरांना आणि निर्मात्यांना विनम्र अभिवादन जे आपल्या समर्पण, प्रतिभा आणि कठोर परिश्रमाने समाजात नाविन्य आणत आहेत. या उपक्रमांतर्गत पारंपारिक हस्तकला आणि कारागिरांसाठी आर्थिक सहाय्य पॅकेजही केंद्रीय अर्थसंकल्पात जाहीर करण्यात आले आहे.

याशिवाय प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेंतर्गत, ऑनलाईन अर्ज करणाऱ्यांना योजनेअंतर्गत ओळखपत्र दिले जाईल. पीएम विश्वकर्मा योजनेत समाविष्ट कारागिरांना पीएम विश्वकर्मा प्रमाणपत्र आणि ओळखपत्र दिले जाईल. या नोंदणीसाठी केवळ या योजनेत नोंदणी केलेल्या व्यक्तींनाच मोफत प्रशिक्षण दिले जाणार नाही. ते कमी व्याजदरात कर्जही घेऊ शकतात. प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर उपकरणे खरेदीसाठी 15,000 रुपये दिले जातील. याशिवाय ५ टक्के व्याजाने प्रथम रु. त्यानंतर गरज भासल्यास दुसऱ्या हप्त्यात 2 लाख रुपयांचे कर्ज दिले जाईल.

या योजनेत 13 ते 15 हजार कोटी रुपयांचे वाटप केले जाणार असून त्यावर कोणतेही व्याज आकारले जाणार नाही. या योजनेद्वारे पारंपारिक कौशल्य असलेल्या लोकांना सरकार मदत करेल, असे पंतप्रधान म्हणाले. या प्रकल्पाद्वारे या समुदायांना त्यांचे कौशल्य सुधारण्याची आणि तांत्रिक शिक्षण आणि आर्थिक सहाय्य मिळण्याची संधी मिळेल. सुमारे 140 विविध जाती या विश्वकर्मा समुदायाचा भाग आहेत, भारतातील विविध प्रदेशात राहतात. यामध्ये लोहार, नाई, सोनार आणि मजूर, गवंडी यांसारख्या पारंपारिक कौशल्य असलेल्या लोकांचा समावेश असेल आणि त्यांना मदत केली जाईल. प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना 2023, श्रम सन्मान योजना अंतर्गत कामगारांना दिलेली रक्कम थेट लाभार्थ्यांच्या बँक खात्यात हस्तांतरित केली जाईल.

यासाठी अर्जदाराचे पासबुक खाते असणे बंधनकारक आहे. या कार्यक्रमाद्वारे स्वायत्तता आणि विकासासाठी पाठिंबा देण्यासाठी सरकारचे प्रयत्न. विश्वकर्मा कौशल्य सन्मान योजनेचा देशातील करोडो पारंपारिक कलाकारांना फायदा होणार आहे. जे हाताने आणि साधनांनी काम करतात.

या लेखाद्वारे आम्ही तुम्हाला पीएम विश्वकर्मा योजना 2023 ऑनलाईन नोंदणी, आवश्यक कागदपत्रे, पात्रता इत्यादींबद्दल संपूर्ण माहिती सामायिक करू.

त्यामुळे पात्र उमेदवारांनी हा लेख काळजीपूर्वक वाचावा. तथापि, आम्ही तुम्हाला खाली नमूद केलेल्या प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना 2023 ची अधिकृत वेबसाइट आणि पात्रता तपासण्याचे सुचवितो. आतापर्यंत, 2 लाखाहून अधिक अर्जदारांनी या योजनेसाठी नोंदणी केली आहे आणि तुम्ही प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना नोंदणी 2023 पूर्ण करण्यासाठी खालील सूचनांचे पालन

करू शकता. तसेच, PM विश्वकर्मा योजना ऑनलाइन लागू करण्यासाठी तुम्हाला ही लिंक थेट शोधावी लागेल ( [Pmvishwakarma.gov.in](http://Pmvishwakarma.gov.in) ).

अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी 2023-24 च्या अर्थसंकल्पादरम्यान प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना म्हणजेच प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु करण्याची घोषणा केली. या योजनेचा लाभ विश्वकर्मा समाजाच्या एवढ्या मोठ्या लोकसंख्येला होणार आहे. या योजनेतर्गत कारागीर आणि पारंपरिक कारागिरांना 1 लाख आणि 2 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज 2 हप्त्यांमध्ये 5 टक्के व्याजदराने दिले जाईल.

या प्रकल्पाला भगवान विश्वकर्मा यांचे नाव देण्यात आले आहे. उपलब्ध माहितीनुसार, विश्वकर्मा समाजाच्या अंतर्गत सुमारे 140 जाती भारतातील विविध प्रदेशात राहतात. या योजनेअंतर्गत या समाजातील लोकांना त्यांचे कौशल्य वाढवण्याची संधी दिली जाईल. त्यांना तंत्रज्ञान शिकण्यासाठी मदत केली जाईल आणि सरकार त्यांना आर्थिक मदतही करेल. या योजनेतर्गत पारंपरिक कारागीर आणि हस्तकला कारागिरांसाठी केंद्रीय अर्थसंकल्पात आर्थिक सहाय्य पॅकेज जाहीर करण्यात आले आहे.

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना कारागीर आणि कारागीर यांच्या पारंपरिक कौशल्याची कुटुंब-आधारित परंपरा मजबूत करेल. या योजनेतर्गत कारागीर आणि कारागिरांना 1 लाख रुपये (पहिला हप्ता) आणि 2 लाख रुपये (दुसरा हप्ता) पर्यंतचे कर्ज 5 टक्के व्याजदराने दिले जाईल. यासोबतच 'पीएम विश्वकर्मा सर्टिफिकेट' आणि ओळखपत्रही देण्यात येणार आहे. एका अधिकृत निवेदनानुसार, योजनेअंतर्गत दोन प्रकारचे कौशल्य कार्यक्रम असतील - मूलभूत आणि प्रगत.

कौशल्य प्रशिक्षणादरम्यान, लाभार्थ्यांना प्रतिदिन रु. 500/- स्टायपेंड दिले जाईल आणि आधुनिक उपकरणे खरेदीसाठी लाभार्थ्यांना रु. 15000/- पर्यंत मदत मिळेल. 16 ऑगस्ट 2023 रोजी झालेल्या केंद्रीय मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत 'प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना' मंजूर करण्यात आली आणि ती 17 सप्टेंबर 2023 रोजी विश्वकर्मा जयंतीनिमित्त लॉन्च केली जाईल. विणकर, सोनार, लोहार, लॉन्ड्री कामगार आणि नाई यांच्यासह पारंपरिक कारागीर आणि कारागीरांच्या सुमारे 30 लाख कुटुंबांना आधार देण्यासाठी 5 वर्षांच्या कालावधीत (आर्थिक वर्ष 2024 ते आर्थिक वर्ष 2028) योजनेत 13,000 कोटी.

- योजनेसाठी किती जणांनी अर्ज केले -

विश्वकर्मा योजनेसाठी आतापर्यंत केलेले अर्ज	८७९७२५
पहिला टप्पा पडताळणी	७१७०

स्टेज 2 साठी पडताळणी	१९१
----------------------	-----

तक्ता :

योजनेचे नाव	प्रधानमंत्री विश्वकर्मा श्रम सन्मान योजना
मध्ये लाँच केले	2023
ने लाँच केले	पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी.
घोषणेची तारीख	15 ऑगस्ट 2023
लाँच तारीख	17 सप्टेंबर 2023
यांच्या देखरेखीखाली	पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी.
श्रेणी	केंद्र सरकारची योजना
नोडल मंत्रालय	सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालय.
उद्देश	कारागिरांना आर्थिक मदत देणे.
लाभार्थी	SC/ST, OBC, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील लोक, पारंपारिक कारागीर आणि सर्व कारागीर, उद्योजक आणि कुशल कामगार.

तारीख	नोव्हेंबर २०२३
कर्जाची रक्कम	रु. 3 लाख @ 5% व्याज.
अर्ज प्रक्रिया	ऑनलाइन.
कोण अर्ज करू शकतो	फक्त SC/ST, OBC, आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकातील लोक, पारंपारिक कारागीर किंवा कारागीर अर्ज करू शकतात.
बजेट	एकूण 13,000 ते 15,000 कोटी.
हेल्पलाइन क्रमांक	18002677777, 17923
ई - मेल आयडी	champions@gov.in
अधिकृत संकेतस्थळ	<a href="https://pmvishwakarma.gov.in/">https://pmvishwakarma.gov.in/</a>

### उद्देश

विश्वकर्मा योजना या कुशल कारागिरांनी उत्पादित केलेल्या वस्तू आणि सेवांची गुणवत्ता आणि उपलब्धता सुधारण्याचा प्रयत्न करते. या कारागिरांना त्यांची प्रतिभा आणि निर्मिती दाखवण्यासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न आहे. केवळ स्थानिक पातळीवरच नव्हे तर जागतिक स्तरावरही. या योजनेचा उद्देश कारागिरांना आर्थिक सहाय्य करणे हा आहे. ही योजना कारागिरांच्या पारंपारिक कौशल्यांच्या सरावाला प्रोत्साहन आणि बळकट करण्यास मदत करेल. हे विश्वकर्मा यांच्या डिजिटल सक्षमीकरणाला देखील प्रोत्साहन देते. याद्वारे ते त्यांचे कौशल्य वाढवू शकतात आणि बाजारात त्यांच्या सेवांचा प्रचार करू शकतात. या योजनेतर्गत कारागिरांना प्रोत्साहन देण्याची संधी मिळणार आहे. तसेच कारागिरांना वस्तू आणि सेवांचे योग्य वितरण होण्यास मदत होईल. या योजनेच्या लाभार्थ्यांना 15,000 रुपयांचे टूलकिट मिळेल. याशिवाय लाभार्थ्यांना कौशल्य प्रशिक्षणासोबत प्रतिदिन ५०० रुपये स्टायपेंडही मिळणार आहे. कारागिरांचा विकास करून

त्यांना स्वावलंबी बनवणे हा या प्रकल्पाचा मुख्य उद्देश आहे. 5% व्याजदराने प्रदान केलेल्या कर्जामुळे ते त्यांचा व्यवसाय सुधारण्यास सक्षम असतील. त्यामुळे त्यांची आर्थिक स्थिती सुधारेल. या प्रकल्पांतर्गत कारागिरांना प्रोत्साहन मिळण्याची संधी मिळणार आहे. या योजनेमुळे कारागिरांना रोजगाराच्या संधी मिळून त्यांची आर्थिक स्थिती सुधारण्यास मदत होईल. या योजनेंतर्गत एकीकडे लाभार्थ्यांना प्रगत प्रशिक्षण मिळणार आहे, तर दुसरीकडे लाभार्थ्यांच्या आर्थिक विकासावर आणि आर्थिक पाठबळावर भर दिला जाणार आहे. हा प्रकल्प सुरु करण्यामागे सरकारचा अधिक हेतू आहे. तुमच्या समजूतीसाठी आम्ही खाली नमूद केले आहे -

1. कारागीर आणि कारागिरांची ओळख सक्षम करणे हे देखील या प्रकल्पाचे उद्दिष्ट आहे.
2. कारागीर आणि कारागिरांची कौशल्ये सुधारण्यासाठी आणि तयार करण्यासाठी कौशल्ये सुधारणे.
3. प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजनेअंतर्गत, त्या कारागिरांना आणि कारागिरांना प्रगत कौशल्य प्रशिक्षण, आधुनिक डिजिटल तंत्रज्ञान आणि उपयुक्त हरित तंत्रज्ञानाची जाणीव करून दिली जाईल.
4. प्रगत आणि आधुनिक उपकरणांसाठी मदत दिली जाईल.
5. अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी सांगितले की, ही नवीन योजना त्या पारंपारिक कारागिरांना आणि कारागिरांना त्यांच्या उत्पादनांची पोहोच वाढवण्यास मदत करेल.
6. कर्जाची किंमत कमी करून मोफत कर्ज आणि व्याज सवलत देऊन लाभार्थ्यांना संपार्श्विक सुलभता प्रदान करणे हा या योजनेचा उद्देश आहे.
7. हे त्यांना त्यांचे उत्पादन स्थानिक आणि जागतिक बाजारपेठांशी कसे जोडलेले आहे आणि डिजिटल पेमेंट्स काय आहेत हे देखील सांगेल.
8. या योजनेचा उद्देश डिजिटल व्यवहारांना प्रोत्साहन देण्याचाही आहे.
9. ब्रँडचा प्रचार आणि विपणन करण्यासाठी व्यासपीठ प्रदान करणे. आणि त्यांना नवीन वाढीच्या संधींमध्ये प्रवेश करण्यास मदत करणे.
10. प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना ही योजना विशेषतः अनुसूचित जाती, जमाती, ओबीसी महिला आणि सामाजिकदृष्ट्या मागासलेल्या लोकांसाठी सुरु करण्यात आली आहे.

ध्येय

कारागीर आणि कारागीर यांच्यापर्यंत उत्पादने आणि सेवांची गुणवत्ता, प्रमाण आणि पोहोच सुधारणे हे या योजनेचे उद्दिष्ट आहे. तसेच हा विश्वकर्मा अभ्यासकांना सामर्थ्य देतो. पारंपारिक हस्तकलेचे सार जतन केल्याने त्यांना समकालीन जगात भरभराट होण्यास मदत होते. असे केल्याने आर्थिक वाढ आणि या कारागिरांसाठी संधी वाढवताना आपल्या वारशाचे जतन करणे सुनिश्चित होते.

व्हॉट्सअॅप ग्रुप

## आता सामील व्हा

टेलीग्राम ग्रुप

## आता सामील व्हा

### मुख्य मुद्दे

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी पंतप्रधान विश्वकर्मा योजनेची टॅगलाइन, लोगो आणि समर्पित पोर्टलचे अनावरण केले.
- या कार्यक्रमादरम्यान 18 वेगवेगळ्या हस्तकलेवर लक्ष केंद्रित करणाऱ्या 18 स्टॅम्प आणि टूल-किट बुकलेटचे प्रकाशन करण्यात आले.
- या 18 शाखांशी संबंधित कारागिरांना पंतप्रधान मोदींनी वैयक्तिकरित्या मान्यता प्रमाणपत्र देऊन सन्मानित केले.
- या महत्त्वाच्या कार्यक्रमात मुख्यमंत्री शिवराजसिंह चौहान भोपाळहून अक्षरशः सहभागी झाले होते.
- भोपाळ येथील रवींद्र भवन येथे हा कार्यक्रम पार पडला आणि केंद्रीय कृषी आणि शेतकरी कल्याण मंत्री नरेंद्र सिंह तोमर उपस्थित होते.
- मुख्यमंत्री शिवराजसिंह चौहान यांनीही राज्यभरातील आयटीआयमधील उत्कृष्ट विद्यार्थ्यांना ओळखले आणि त्यांना पुरस्कार दिला.
- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेचे उद्दिष्ट देशाच्या कौशल्य परिसंस्थेला कारागिरांच्या गरजेनुसार संरेखित करणे आहे.
- ही योजना प्रत्येक जिल्ह्यातील कुशल कारागिरांना प्रशिक्षण आणि आर्थिक सहाय्य प्रदान करते.
- सुतार, लोहार आणि सोनार कौशल्य पडताळणी आणि अनुरूप प्रशिक्षण घेतात. त्यांच्या प्रशिक्षणादरम्यान दररोज 500 रुपये स्टायपेंड मिळवा.
- यशस्वी सहभागींना प्रतिष्ठित PM विश्वकर्मा प्रमाणपत्र आणि टूलकिटसाठी 15,000 रुपये मिळतात.
- पहिल्या टप्प्यात रु. 1 लाखांपर्यंत आणि दुसऱ्या टप्प्यात रु. 3 लाखांपर्यंत 5% व्याजदराने संपार्श्विक मुक्त कर्ज.
- किमान 18 वर्षे वय आणि प्रत्येक कुटुंबातील एक सदस्य पात्र आहे. सरकारी कर्मचारी किंवा त्यांचे नातेवाईक पात्र नाहीत.
- विविध पारंपारिक आणि कुशल कारागीर आणि कारागीरांना प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल विकास योजनेद्वारे सक्षम केले जाईल.
- पारंपरिक कलाकार आणि कारागिरांसाठी सरकारने हा उपक्रम सुरू केला आहे.
- (PM VIKAS) PM ने केंद्रीय अर्थसंकल्पात पारंपारिक कारागीर आणि कारागीरांसाठी विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना (प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना) द्वारे आर्थिक सहाय्य पॅकेज जाहीर केले आहे.

- विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना (PM VIKAS) या कारागिरांना त्यांच्या उत्पादनांची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी आणि विपणन आणि वितरणामध्ये मदत करेल.
- विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजनेअंतर्गत सुमारे 140 जातींना (लोहार, कुंभार, कारागीर, कारागीर, सोनार, गवंडी इ.) थेट लाभ मिळणार आहेत.

## घटक

- आर्थिक सहाय्य : कारागिरांना आर्थिक सहाय्य प्रदान करणे.
- वर्धित कौशल्य विकास : त्यांची कौशल्ये वाढविण्यासाठी प्रगत प्रशिक्षण प्रदान करा.
- कारागीर ब्रँड जाहिरात : कारागीर ब्रँडची दृश्यमानता आणि ओळख वाढवणे.
- बाजार एकत्रीकरण : कारागिरांना स्थानिक आणि जागतिक बाजारपेठेशी जोडणे.
- डिजिटल पेमेंट सुविधा : डिजिटल पेमेंट पद्धतीचा अवलंब करण्यास प्रोत्साहन.
- सामाजिक सुरक्षा प्रणाली : कारागिरांसाठी सामाजिक सुरक्षा सुनिश्चित करण्यासाठी.

## महत्वाची वैशिष्टे

- पारंपरिक कारागीर आणि कारागिरांसाठी प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु करण्यात आली आहे.
- त्यांना या प्रकल्पांतर्गत आवश्यक प्रशिक्षणही दिले जाणार आहे. आणि ज्यांच्याकडे पैसे नाहीत त्यांना सरकार पैसे देईल.
- अशाप्रकारे प्रशिक्षण व आर्थिक पाठबळ मिळाल्यास विश्वकर्मा समाजातील लोक आर्थिकदृष्ट्या मजबूत होऊन समाज व देशाच्या प्रगतीला हातभार लावतील.
- विश्वकर्मा समाजाच्या अंतर्गत येणाऱ्या देशातील मोठ्या लोकसंख्येला या योजनेचा लाभ होणार आहे.
- या प्रकल्पामुळे विश्वकर्मा समाजातील लोकांमध्ये रोजगाराचे प्रमाण वाढेल आणि बेरोजगारीचे प्रमाण कमी होईल.
- या योजनेअंतर्गत जाहीर केलेल्या आर्थिक सहाय्य पॅकेजचा मुख्य उद्देश त्यांना एमएसएमई मूल्य साखळीशी जोडणे आहे.
- या योजनेंतर्गत प्रशिक्षण व निधी मिळाल्यास विश्वकर्मा समाजातील लोकांची आर्थिक स्थिती झपाट्याने सुधारेल.
- सीतारामन जी यांच्या मते, बँक प्रमोशनच्या माध्यमातून कारागिरांना राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बँकांशी जोडले जाईल.



- या प्रकल्पामध्ये ग्रामीण आणि शहरी दोन्ही भागातील 18 पारंपारिक व्यवसायांचा समावेश आहे. यामध्ये सुतारकाम, बोट बांधणे, लोहारकाम, कुंभारकाम, शिल्पकला, मोची, शिवणकाम आणि बरेच काही समाविष्ट आहे.
- अर्जदारांना पीएम विश्वकर्मा प्रमाणपत्र आणि ओळखपत्र मिळेल.
- पाच वर्षांत (2023-2028) 13,000 ते 15,000 कोटी रुपयांचे बजेट असलेली ही योजना कौशल्य प्रशिक्षणासाठी रुपये 500 आणि आधुनिक उपकरणांच्या खरेदीसाठी रुपये 1,500 स्टायपेंड प्रदान करते.
- या प्रकल्पाचे मुख्य उद्दिष्ट घरातील आणि बाहेरील कारागिरांना अखंडपणे एकत्रित करणे आहे. आणि त्यांच्या बाजारपेठेतील प्रवेश आणि वाढीच्या संधी वाढवणे.
- केंद्र सरकार आणि राज्य सरकारच्या सहाय्याने अनुदानित ग्राम सामायिक सेवा केंद्रांवर कारागीर नोंदणी करू शकतात.
- या योजनेंतर्गत कारागिरांना त्यांच्या कामासाठी प्रशिक्षित केले जाईल आणि ज्यांना स्वतःचा रोजगार सुरू करायचा आहे, त्यांना सरकार आर्थिक मदतही करेल.
- विश्वकर्मा कौशल्य विकास योजनेअंतर्गत हस्तकलाकारांना केवळ पैसाच नाही तर नवीन तंत्रज्ञानही उपलब्ध करून दिले जाणार आहे.
- बँक प्रमोशनसाठी कारागिरांना राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बँकांशी जोडण्याची योजनाही या योजनेत आहे
- या योजनेचे अर्जदार संपार्श्विक-मुक्त क्रेडिट सहाय्यासाठी पात्र आहेत. पहिल्या टप्प्यात 1 लाख आणि दुसऱ्या टप्प्यात 2 लाखांपर्यंत. दोघांनाही ५% व्याज मिळेल.

## फायदा

- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेत सामील झालेल्यांना सरकार पहिल्या टप्प्यात 1 लाख रुपयांपर्यंत आणि दुसऱ्या टप्प्यात 2 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज देणार आहे.
- PM विश्वकर्मा योजना 2023 चे लाभ देशातील आमच्या 18 व्यवसायांशी संबंधित पारंपारिक कारागीर आणि कारागीरांना प्रदान केले जातील जेणेकरून त्यांचा सतत विकास होईल.
- या प्रकल्पाच्या मदतीने समाजाच्या कानाकोपऱ्यात पोहोचणारे सर्व पारंपरिक कारागीर आणि कारागीर समाजाच्या मुख्य प्रवाहात सामील होणार आहेत.
- या योजनेअंतर्गत तुम्हाला नवीन आणि रोमांचक रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या जातील.
- योजनेंतर्गत सुवर्णमध्य रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देऊन सर्व कारागीर आणि कारागीरांना स्वावलंबी बनविण्याचा प्रयत्न केला जाईल.
- 2023 च्या सर्वसाधारण अर्थसंकल्पात पहिल्यांदाच देशातील करोडो कारागीर आणि कारागीरांसाठी पॅकेज जारी करण्यात आले आहे. ज्याला PM-Bikash असे संक्षेप आहे.
- या योजनेद्वारे तुम्हाला 4 वर्षांसाठी 3 लाख रुपयांचे कर्ज दिले जाईल.

- 3 लाख रुपयांच्या कर्जावर तुम्हाला 5% व्याज द्यावे लागेल.
- पारंपारिक कारागीर आणि कारागीरांच्या सुमारे 30 लाख कुटुंबांना याचा लाभ होणार आहे.
- तसेच, तुम्ही ज्या मंत्रालयात सक्षम आहात ते तुम्हाला प्रशिक्षण देईल.
- तुम्हाला सरकारद्वारे मान्यताप्राप्त प्रमाणपत्र देखील दिले जाईल.
- प्रशिक्षणादरम्यान तुम्हाला 15000 रुपयांचे टूलकिट मिळेल. जे तुम्हाला अधिक मदत करेल.
- आणि बेरोजगारीचा दर कमी करण्यास मदत होईल.
- ही कर्जेही कारागीरांना कमी व्याजदरात दिली जाणार आहेत.
- या योजनेअंतर्गत शासन मोफत प्रशिक्षण देणार आहे.
- प्रशिक्षण पूर्ण झाल्यावर प्रमाणपत्र दिले जाईल.
- ज्याद्वारे तो त्याच्या प्रशिक्षणानुसार काम करू शकतो.

## लाभार्थी

PM विश्वकर्मा योजना 18 पारंपारिक व्यवसायांमध्ये तज्ञ असलेल्या कारागीरांना लाभ देण्यासाठी तयार करण्यात आली आहे. हे ग्रामीण आणि शहरी भारतातील कारागीर आणि कारागीरांना समर्थन प्रदान करेल. या 18 प्रकारच्या नोकऱ्यांपैकी कोणत्याही व्यक्ती या योजनेचा लाभ घेऊ शकतात. या योजनेअंतर्गत दिल्या जाणाऱ्या सर्व प्रकारच्या प्रशिक्षणाचा संपूर्ण खर्च राज्य सरकार उचलेल. या व्यवसायांमध्ये विविध व्यवसायांचा समावेश आहे. ज्यामध्ये अंतर्भूत आहे -

1. राज मिस्त्री,
2. नाई,
3. माला मेकर / जपमाळ,
4. कपडे धुऊन मिळण्याचे ठिकाण,
5. शिंपी
6. लॉकस्मिथ
7. सुतार,
8. चिलखत,
9. लोहार,
10. कुमार,
11. सोनार,
12. शिल्पकार (शिल्पकार, स्टोन कार्व्हर) / दगड तोडणारे,
13. मोची (चामडे) / मोती / मोती,
14. बोट बांधणारा,
15. बास्केट/चटई/झाडू मेकर,
16. बाहुल्या आणि खेळणी उत्पादक/उत्पादक,
17. हातोडा आणि टूलकिट निर्माता / निर्माता,
18. फिशिंग नेट मेकर / फिशिंग नेट मेकर

या सर्वसमावेशक व्याप्तीमुळे विविध पारंपारिक शाखांचे कारागीर त्यांचे जीवनमान सुधारण्यासाठी या योजनेचा लाभ घेऊ शकतात. सुरुवातीचे मोफत प्रशिक्षण 6 दिवसांसाठी दिले जाईल. तसेच 10 हजार ते 10 लाख रुपयांपर्यंतची आर्थिक मदतही दिली जाईल. या प्रकल्पांतर्गत दरवर्षी १५ हजार लोकांना रोजगार मिळणार आहे. या योजनेअंतर्गत दिल्या जाणाऱ्या सर्व प्रकारच्या प्रशिक्षणाचा संपूर्ण खर्च राज्य सरकार उचलेल.

बजेट

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी यंदाच्या स्वातंत्र्यदिनाच्या मुहूर्तावर विश्व कर्मा योजनेची घोषणा केली. ही योजना 17 सप्टेंबर 2023 रोजी सुरु करण्यात आली. या योजनेची घोषणा केंद्रीय अर्थसंकल्प 2023-24 मध्ये करण्यात आली होती. यंदाच्या स्वातंत्र्यदिनी पंतप्रधान मोदींनीही या योजनेची घोषणा केली. या प्रकल्पासाठी सरकार 13,000 कोटी रुपये खर्च करणार आहे. या योजनेच्या लाभार्थ्यांना प्रगत प्रशिक्षणही दिले जाते. हा खर्च 2027-28 या आर्थिक वर्षापर्यंत रोखण्यात आला आहे.

दुसऱ्या महत्वाच्या निर्णयामध्ये, पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने आधीच सुरु असलेल्या डिजिटल इंडिया योजनेच्या विस्तारास मंजूरी दिली. ज्या अंतर्गत 14,903 कोटी रुपये खर्चून 6.25 लाख आयटी व्यावसायिकांना कुशल बनवले जाईल. तसेच 2.65 लाख लोकांना आयटीचे प्रशिक्षण दिले जाईल.

- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना व्याज दर (2023) –

या योजनेंतर्गत लोकांना व्याजदराने कर्ज दिले जाईल. यासाठी ५ टक्के व्याजदर निश्चित करण्यात आला आहे. पहिल्या टप्प्यात लोकांना 1 लाख रुपयांचे कर्ज दिले जाईल, दुसऱ्या टप्प्यात 2 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज घेता येईल.

- या योजनेंतर्गत किती कर्ज मिळेल आणि व्याजदर काय असेल?

विश्वकर्मा योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व कारागीर आणि कारागीरांना वार्षिक 5 टक्के सवलतीच्या व्याजदराने दोन हप्त्यांमध्ये 3 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज दिले जाईल.

- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना कर्जाची रक्कम आणि परतफेडीचा कालावधी –

या योजनेत येणारे लोक एकूण 3 लाख रुपयांपर्यंत कर्ज घेऊ शकतात. प्रारंभिक एंटरप्राइज डेव्हलपमेंट कर्ज रु. 1 लाख पर्यंत. ज्याचा कालावधी 18 महिने आहे. ज्या कारागीरांना आणि कारागीरांना कर्ज वाटपाच्या 6 महिन्यांनंतर कोणतेही प्रीपेमेंट करायचे आहे त्यांच्याकडून कोणतेही प्रीपेमेंट शुल्क आकारले जाणार नाही.

- लहान व्यवसायांसाठी प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेचे फायदे, अंमलबजावणीची वेळ आणि निधी वाटप यांचा तपशील –
- 1. अंमलबजावणीचा कालावधी सुमारे 13,000 ते 15,000 कोटी रुपयांचा आहे.
- 2. हा प्रकल्प पुढे नेण्यासाठी महत्वपूर्ण सरकारी वचनबद्धता देण्यात आली आहे.
- तुम्हाला दररोज ५०० रुपये मिळतील -

विश्वकर्मा योजनेत दोन प्रकारचे कौशल्य विकास कार्यक्रम असतील ज्यातील पहिला 'बेसिक' आणि दुसरा 'प्रगत' असेल. हा कोर्स करणाऱ्यांना सन्मान (स्टायपेंड) देखील मिळेल. कौशल्य प्रशिक्षण घेणाऱ्या लाभार्थ्यांना प्रतिदिन ५०० रुपये मानधन दिले जाईल. योजनेंतर्गत, पहिल्या टप्प्यात 100,000 रुपयांपर्यंतचे कर्ज दिले जाईल ज्यावर कमाल 5 टक्के दराने व्याज देय असेल. व्यवसाय आयोजित केल्यानंतर दुसऱ्या टप्प्यात 2 लाखांची सूट दिली जाईल.

- परतफेड कालावधी (महिन्यांमध्ये) –
- 1. पहिल्या टप्प्यातील कर्जाची रक्कम रु. 1,00,000 असू शकते ज्याची 18 महिन्यांत परतफेड केली जाईल.
- 2. दुसऱ्या टप्प्यातील कर्जाची रक्कम 2,00,000 रुपये 30 महिन्यांत परत केली जाऊ शकते.
- **15000** रुपये अतिरिक्त मदत –

पीएम विश्वकर्मा योजनेतील कारागीर आणि कारागिरांना पंतप्रधान विश्वकर्मा प्रमाणपत्राद्वारे ओळखले जाईल आणि विश्वकर्मा ओळखपत्र देखील दिले जाईल. या योजनेंतर्गत, कारागिरांना डिजिटल व्यवहारांमध्ये प्रोत्साहन आणि बाजार समर्थन प्रदान केले जाईल. अशा प्रकारे, कारागीर आणि कारागिरांना त्यांच्या कामाची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी, गती देण्यासाठी आणि सुधारण्यासाठी आधुनिक उपकरणे खरेदी करण्यासाठी 15,000 रुपयांची अतिरिक्त मदत दिली जाईल.

व्हॉट्सअॅप ग्रुप

आता सामील व्हा

टेलीग्राम ग्रुप

आता सामील व्हा

- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेंतर्गत मिळालेली रक्कम –

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना 2023 अंतर्गत प्रशिक्षण घेत असलेल्या व्यक्तीला 500 रुपये अनुदान आणि त्याव्यतिरिक्त टूल किट खरेदी करण्यासाठी 15000 रुपयांची मदत दिली

जाते. या योजनेंतर्गत कर्जही दिले जाते तुम्ही एक लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज घेतल्यास तुम्हाला व्याज आकारले जाणार नाही तुम्ही यापेक्षा जास्त कर्ज घेतल्यास तुम्हाला 5% व्याजदरात सूट दिली जाते

- ३ लाख कर्ज ५% व्याजावर उपलब्ध -

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना (प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना) अंतर्गत सरकार 3 लाख रुपयांपर्यंतचे कर्ज देईल. ज्याचा फायदा कारागीर आणि कारागीरांना स्वावलंबी बनवण्यासाठी होत आहे. हे कर्ज दोन हप्त्यांमध्ये दिले जाणार आहे. पहिल्या टप्प्यात, कर्मचाऱ्यांना 5% व्याजदराने 1 लाख रुपयांचे कर्ज मिळेल, तर दुसऱ्या टप्प्यात, 2 लाख रुपयांचे कर्ज तारण-मुक्त क्रेडिट समर्थन, डिजिटल व्यवहारांसाठी प्रोत्साहन आणि विपणन समर्थनाद्वारे ओळखले जाईल. 2023-24 ते 2027-28 या कालावधीत प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजनेवर 13,000 कोटी रुपये खर्च केले जातील. ज्याचा फायदा देशभरातील सुमारे 30 लाख पारंपरिक कारागिरांना होणार आहे.

प्रारंभ तारीख / शेवटची तारीख

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना (प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना) ची घोषणा भारताच्या अर्थमंत्री निर्मला सीतारामन यांनी केंद्रीय अर्थसंकल्प 2023-24 मध्ये केली होती. 17 सप्टेंबर विश्वकर्मा जयंती रोजी याची सुरुवात केली जाऊ शकते.

पात्रता निकष

- सर्व अर्जदार भारताचे मूळ नागरिक असले पाहिजेत.
- अर्जदाराचे वय 18 वर्षांपेक्षा जास्त आणि 50 वर्षांपेक्षा कमी असावे.
- अर्जदार हा लहान कामगार/कामगार असणे आवश्यक आहे.
- अर्जदाराचे वार्षिक उत्पन्न 2 लाख 40 हजार रुपयांपेक्षा कमी असावे.
- या योजनेत विश्वकर्मा समाजातील 140 जाती अर्ज करण्यास पात्र असतील.
- योजनेसाठी अर्ज करण्यासाठी लोकांकडे महत्वाची कागदपत्रे असणे आवश्यक आहे.
- या योजनेअंतर्गत कुटुंबातील एकच सदस्य अर्ज करू शकतो.
- सर्व कारागीर प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेअंतर्गत नोंदणी करण्यास पात्र असतील.
- अर्जदाराचे बँक खाते आधार कार्डशी जोडलेले असावे.
- योजनेत नमूद केलेल्या 18 कुटुंब-आधारित पारंपारिक व्यवसायांपैकी एकामध्ये गुंतलेला एक कारागीर पीएम विश्वकर्मा अंतर्गत नोंदणीसाठी पात्र असेल.
- या योजनेंतर्गत मुक्त होण्यासाठी शेवटी इतर पात्रता पूर्ण करणे आवश्यक आहे.
- सरकारने ठरवून दिलेल्या सर्व मापदंडांची पूर्तता शेतकऱ्यांना करावी लागते.

## Eligible Trades

<b>Wood Based</b> Carpenter (Suthar) Boat Maker	<b>Gold/Silver Based</b> Goldsmith (Sunar)	<b>Architecture/ Construction</b> Mason (Raajmistri)
<b>Iron/Metal Based*/ Stone Based</b> Armourer Blacksmith (Lohar) Hammer and Tool Kit Maker Locksmith Sculptor (Moortikar, stone carver), Stone Breaker	<b>Clay Based</b> Potter (Kumhaar)	<b>Others</b> Basket/ Mat/ Broom Maker/ Coir Weaver Doll & Toy Maker (Traditional) Barber (Naai) Garland Maker (Malakaar) Washerman (Dhobi) Tailor (Darzi) Fishing Net Maker
	<b>Leather Based</b> Cobbler (Charmakar)/ Shoemaker/ Footwear Artisan	

पात्रता निकष नाही

- तुम्ही इतर कोणत्याही राज्य सरकार किंवा केंद्र सरकारच्या क्रेडिट आधारित योजनेचा लाभ घेत असाल तर तुम्ही या योजनेसाठी पात्र असणार नाही.
- सरकारी सेवेत कार्यरत व्यक्ती आणि त्यांचे कुटुंबीय या योजनेतर्गत पात्र असणार नाहीत.
- या योजनेअंतर्गत कुटुंबातील इतर सदस्यांनी यासाठी अर्ज केलेला नाही.

कागदपत्रे

- आधार कार्ड,
- पॅन कार्ड,
- ओळखपत्र,
- पत्त्याचा पुरावा,
- जातीचे प्रमाणपत्र,
- शिधापत्रिका,
- मतदार ओळखपत्र,
- उत्पन्न प्रमाणपत्र,
- तांत्रिक कागदपत्रे,
- बँक खाते पासबुक,

- बँक खाते विवरण,
- सक्षमतेचे प्रमाणपत्र,
- शैक्षणिक पात्रता दर्शविणारे प्रमाणपत्र (असल्यास),
- ई - मेल आयडी,
- स्वाक्षरी
- रहिवासी/निवास प्रमाणपत्र,
- सध्याचा मोबाईल नंबर आणि
- पासपोर्ट आकाराचा फोटो इ.

## ताज्या बातम्या

- PM विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना 17 सप्टेंबर 2023 रोजी PM मोदींच्या 73 व्या वाढदिवसानिमित्त सकाळी 11 वाजता सुरु करण्यात आली.
- प्रशिक्षणादरम्यान केवळ 500 रुपये प्रतिदिन स्टायपेंड दिला जाईल.
- मोफत कर्ज फक्त 5% दराने दिले जाईल. ज्यासाठी पहिल्या हप्त्यात 1 लाख रुपये आणि दुसऱ्या हप्त्यात 2 लाख रुपये कर्ज घेता येईल.
- 2023-2024 या आर्थिक वर्षात एकूण 3 लाख कामगारांना रोजगार देण्याचा प्रयत्न केला जाईल.
- पंतप्रधानांनी त्यांच्या वक्तव्यात म्हटले आहे की, 15,000 कोटी रुपयांची प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु केली जाईल.
- त्याचवेळी आम्ही तुम्हाला सांगतो की, या योजनेअंतर्गत आधुनिक तंत्रज्ञान, हरित तंत्रज्ञान, ब्रँड प्रमोशन, स्थानिक आणि जागतिक बाजारपेठेतील कनेक्टिव्हिटी, डिजिटल पेमेंट आणि सामाजिक सुरक्षा याविषयी माहिती देण्यासाठी नवीन उपक्रम हाती घेतले जातील.
- शेवटी, आम्ही तुम्हाला प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना 2023 चे प्रमुख मुद्दे सादर करू. आर्थिक सहकार्य, प्रगत कौशल्य प्रशिक्षण, आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर, पेपरलेस पेमेंट इ.
- पंतप्रधान मोदींनी स्वातंत्र्यदिनी विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु करण्याची घोषणा केली.
- त्याला दुसऱ्याच दिवशी मंत्रिमंडळाने मंजूरी दिली.
- 17 सप्टेंबरला विश्वकर्मा जयंतीला ही योजना सुरु होणार आहे.

## ताजी बातमी -

स्वातंत्र्य दिनानिमित्त पंतप्रधान मोदींनी प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु करण्याची घोषणा केली आणि दुसऱ्याच दिवशी मंत्रिमंडळाने या योजनेला मंजूरी दिली. ही योजना 17 सप्टेंबरला विश्वकर्मा जयंती रोजी सुरु होणार आहे.

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेअंतर्गत साक्षरता कार्यक्रम -

या साक्षरता कार्यक्रमांतर्गत, राज्य सरकार स्थलांतरित कामगार आणि पारंपारिक कामगारांना मदत करते. उदा.- 18 विविध प्रकारच्या नोकऱ्यांचे प्रशिक्षण दिले जाईल. राज्य सरकार कामगारांना प्रशिक्षण कालावधीसाठी आणि त्यांची उपकरणे खरेदी करण्यासाठी स्टायपेंड देते. मदतीची रक्कमही दिली जाईल.

मोदीजींच्या वाढदिवसानिमित्त प्रधानमंत्री विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजना सुरु होणार आहे

-

यापूर्वी आम्ही तुम्हाला सांगितले होते की हा प्रकल्प विश्वकर्मा जयंतीच्या दिवशी सुरु होईल. पण हा दिवस खास आणि महत्वाचा आहे. आपल्या देशाचे पंतप्रधान श्री नरेंद्र मोदी यांचा आज वाढदिवस आहे. होय, यावर्षी PM मोदींच्या वाढदिवसानिमित्त एक महत्वाची योजना सुरु होणार आहे, ज्याचा फायदा 30 लाख कामगारांना होणार आहे.

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना का महत्वाची आहे?

गेल्या काही वर्षांत अनेक योजना जाहीर झाल्या मात्र त्या प्रभावी ठरल्या नाहीत. विशेषतः लघु उद्योजकांसाठी मुद्रा योजना आणि प्रशिक्षण कार्यक्रम नेहमीच आयोजित केले जातात परंतु लोकांना त्याची माहिती मिळत नाही. त्यामुळे पंतप्रधान विश्वकर्मा योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग मंत्रालयाने वेबसाइट आणि पोर्टल विकसित केले आहे. समाजातील सामान्य सूक्ष्म उद्योजकांसाठी ही योजना अत्यंत महत्वाची आहे कारण या योजनेत लोहार, सुतारकाम यासह काही पारंपरिक उद्योगांचाही समावेश आहे. , नाई इत्यादी लहान उद्योजकांचा यात सहभाग आहे. लहान उद्योजकांसाठी ही योजना खूप फायदेशीर ठरू शकते कारण या योजनेत सर्व गरजू लोकांचा समावेश करण्यात आला आहे.

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेचे 4 टप्पे कोणते आहेत?

- आधार कार्ड क्रमांकासह नोंदणी आणि केवायसी करा.
- कौशल्य विकास शिक्षणासाठी फॉर्ममध्ये तुमची माहिती भरा.
- पीएम विश्वकर्मा आयडी आणि नोंदणी फॉर्म, पासवर्ड जतन करा.
- प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेच्या लाभांसाठी नोंदणी करा.

ऑनलाइन पोर्टल / अधिकृत वेबसाइट : <https://pmvishwakarma.gov.in/>

अर्ज डाउनलोड फॉर्म :

या योजनेत नोंदणी करण्यासाठी तुम्हाला एक नोंदणी फॉर्म भरावा लागेल. फॉर्ममध्ये नोंदणी करण्यासाठी, तुम्हाला त्याच्या अधिकृत वेबसाइटवर जाण्याची आवश्यकता आहे. वेबसाइटवर तुम्हाला नोंदणी कशी करावयाची या पर्यायावर क्लिक करावे लागेल. आणि नंतर



आपण नमूद केलेल्या चरणांचे अनुसरण केल्यास आपल्याला योजनेचा नोंदणी फॉर्म मिळेल तुम्ही डिसेंबर २०२३ मध्ये पीएम विश्वकर्मा योजनेसाठी नोंदणी करू शकता.

- अधिकृत वेबसाइट - <https://pmvishwakarma.gov.in/>
- Pdf फॉर्म लिंक - [file:///E:/eng\\_v28.0\\_PM\\_Vishwakarma\\_Guidelines\\_final.pdf](file:///E:/eng_v28.0_PM_Vishwakarma_Guidelines_final.pdf)
- लॉग इन पृष्ठ - <https://pmvishwakarma.gov.in/Login?>

नोंदणी :

प्रधान मंत्री विश्वकर्मा यांना केंद्र सरकार 13,000 कोटी रुपयांच्या खर्चासह पूर्णपणे निधी देईल. या योजनेअंतर्गत बायोमेट्रिक आधारित पीएम विश्वकर्मा पोर्टलचा वापर करून कॉमन सर्व्हिस सेंटर (CSC) द्वारे विश्वकर्माची मोफत नोंदणी केली जाईल.

आपल्या सर्वांना माहिती आहे की, केंद्र सरकारने भारतातील गरीब आणि गरजू लोकांना मदत करण्यासाठी विविध कार्यक्रम सुरु केले. आता त्यांनी कारागीर, उद्योजक आणि कुशल व्यक्तींसाठी आणखी एक वरदान सुरु केले आहे ज्याच्या आधारे ते 3 लाख रुपयांचे कर्ज आणि प्रशिक्षणासाठी पात्र ठरतील. या योजनेचे नाव आहे पीएम विश्वकर्मा श्रम सन्मान योजना 2023 आणि जर तुम्ही या योजनेअंतर्गत पात्र असाल तर तुम्हाला या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी ऑनलाइन अर्ज करावा लागेल. या योजनेतर्गत, तुम्ही मंत्रालयाकडून 15 दिवसांच्या प्रशिक्षणासाठी पात्र असाल आणि त्याअंतर्गत दररोज रु. 500/- स्टायपेंड वितरीत केले जाईल. स्किल अपग्रेडेशन, अपग्रेडेशनसाठी परवडणारे क्रेडिट, रु. 15,000/- चे टूलकिट इन्सेन्टिव्ह आणि सरकारचे मार्केटिंग सपोर्ट असे विविध फायदे आहेत. जर तुम्हाला PM विश्वकर्मा योजना 2023 ऑनलाईन अर्ज करायचा असेल तर तुम्ही या पोस्टमध्ये दिलेल्या सूचना वापरा आणि नंतर स्वतःची नोंदणी करा. सर्व इच्छुक अर्जदारांकडे योजनेसाठी आवश्यक असलेली मूलभूत कागदपत्रे जसे की आधार कार्ड, निवासी, ITI प्रमाणपत्र किंवा अनुभव प्रमाणपत्र आणि इतर असणे आवश्यक आहे.

पीएम विश्वकर्मा योजना 2023 मध्ये ऑनलाइन नोंदणी कशी करावी?

PM विश्वकर्मा योजना 2023 ऑनलाईन नोंदणीबद्दल संपूर्ण माहिती खाली दिली आहे. पात्र उमेदवार चरण-दर-चरण खाली दिलेल्या माहितीचे अनुसरण करून अर्ज करू शकतात.

1 ली पायरी.

या योजनेची अधिकृत वेबसाइट <https://pmvishwakarma.gov.in> आहे.

भारत सरकार  
GOVERNMENT OF INDIA

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय  
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय  
MINISTRY OF  
MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

75  
आजादी का  
अमृत महोत्सव

Home About Scheme Scheme Benefits Knowledge Centre FAQ What's New Contact Us How to Register Login

Applicant/ Beneficiary Login  
 CSC Login  
 Admin Login  
 Verification Login  
 Lending Institution / DPA Login  
 Enlist Gram Panchayat Pradhan  
 TP/TC Login

CSC - View E-shram Data  
 CSC - Register Artisans  
 MIS Login

## How to avail the Scheme Benefits

The PM Vishwakarma scheme is a holistic scheme and envisages to provide end-to-end support to the artisans and craftspeople in scaling up of their products and services and professional well-being

चरण 2 : आता नोंदणी करा.

भारत सरकार  
GOVERNMENT OF INDIA

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय  
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय  
MINISTRY OF  
MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

G20  
75  
आजादी का  
अमृत महोत्सव

Skill India

**Register Now**

Is there any government employee within your family? \*

Family would constitute husband and wife and their unmarried children (18 years and above)

Yes  No

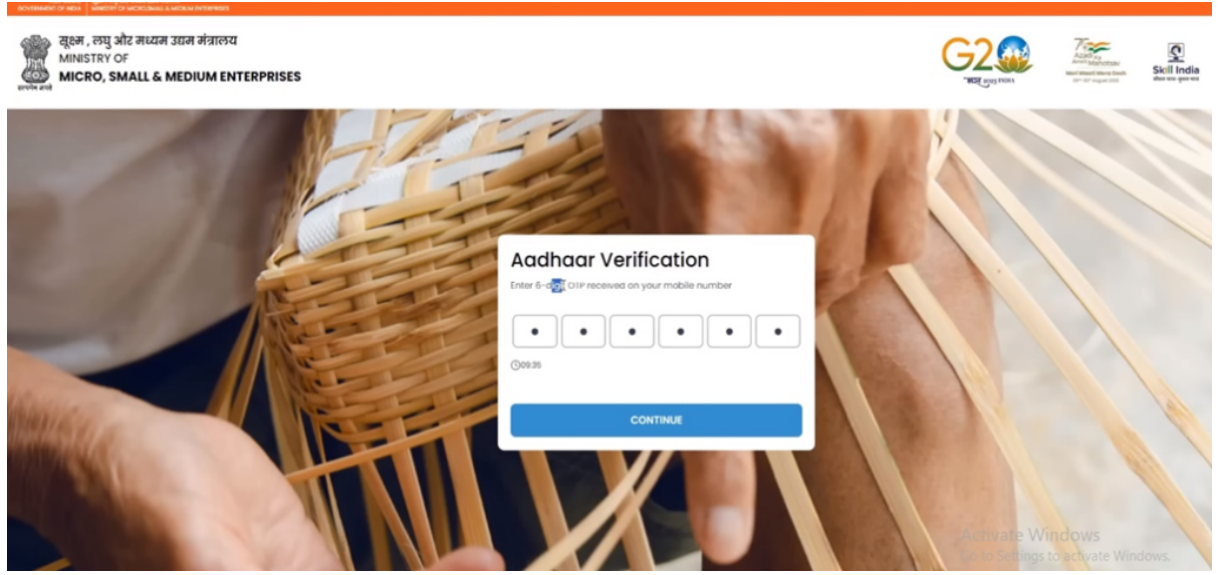
Have you availed credit/loan facility under similar schemes of central government or state government for self-employment/business development, e.g. PMEGP, PM SVANidhi, Mudra in the past 5 years? \*

Yes  No

By Choosing to continue, you agree to these [terms](#) and our [privacy policy](#)

CONTINUE

चरण 3 : OTP आणि बायोमेट्रिकसह आधार कार्ड सत्यापित करा.



चरण 4 : त्यानंतर तुमचे वैयक्तिक तपशील भरा.

**Personal Details**

Full Name \*

Father/Spouse Name \*

Date Of Birth \*

Marital Status \*

Gender \*

Category \*

Divyangjan \*

Divyangjan Types

Are you doing business in same district?

Minority

Are you doing business in same district?

Select Minority

आता पुढील पृष्ठावर जा.

## Family Details

**Ration Card Number (Optional)**

Please provide your ration card number to auto-populate family member details

Umesh Talks

**Family Member Details \***

(Please select family members from ration card list above. Please add if any name is not displayed)  
(For the PM Vishwakarma the definition of family is husband, wife and unmarried children. Kindly remove/add name of family members as per the family definition of PM Vishwakarma from below table.)

+ ADD ROW

Action	Name*	Relationship*	Aadhaar Number
--------	-------	---------------	----------------

आता पुढील पृष्ठावर जा.

## Saving Bank Details

Name Of Bank \* IFSC Code \* Name Of Branch \*

State Bank of India sbin0013333 BARAU

Account Number \* Confirm Account Number \*

Enter Amount Required upto Rs.1 lac (1st Tranche)?

Minimum Rs. 50,000/-

Select Preferred Bank to take loan \*

Umesh Talks

Do You Want Credit Support ?

Rs 1 Lac in 1st tranche with 5% interest to be paid in 18 months.  
Rs 2 Lac in 2nd tranche with 5% interest to be paid in 30 months and after repayment of 1st tranche.

Yes

Activate Windows  
Go to Settings to activate Windows

आता पुढील पृष्ठावर जा.

Personal Information Credit Support Information Scheme Benefits Information Declaration

### Skill Training

You are eligible for Skill training for below training programs.

- Basic (5 Days) Skill Training
- Advance (15 Days) Skill Training

---

### Tool Kit

Umesh Talks

Once you are registered and skill training certified you will be given a grant of Rs. 15,000

---

### Marketing Support

Please select the Marketing Support question that apply(ies) to your business expansion (You May Select multiple field options)

Onboard your product/ service on E- Commerce platform?

Quality Certification Required ?

Participate in Exhibitions And Trade Fairs ?

Activate Windows  
Go to Settings to activate Windows.

आता पुढील पृष्ठावर जा.

Bharatsarkarsu

GOVERNMENT OF INDIA  
MINISTRY OF MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

सूक्ष्म, लघु और मध्यम उद्यम मंत्रालय  
MINISTRY OF  
MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES

G20  
भारत 2023

Skill India  
शिक्षण के माध्यम से नौकरियां

Personal Information Credit Support Information Scheme Benefits Information Declaration

## Declaration Details

**Declaration and Authorization**

(A) I hereby declare that I am engaged in the trade as indicated in the application form.

(B) I hereby declare that apart from myself, no other member of my family has registered for PM Vishwakarma.

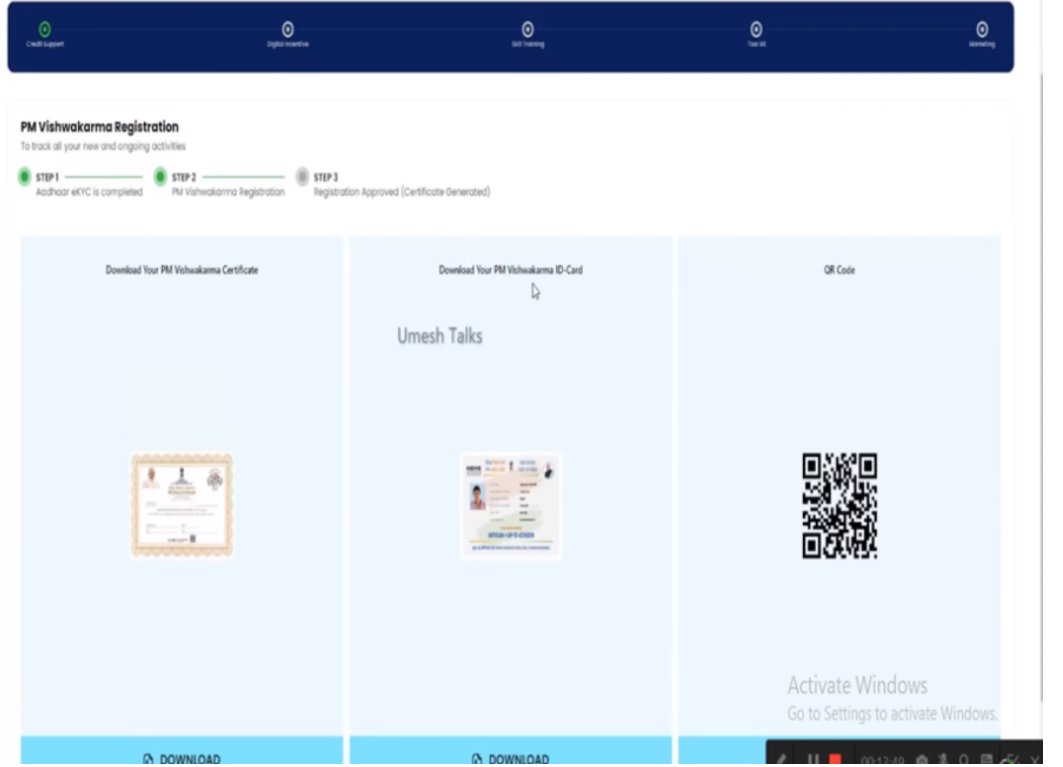
(C) I have no objection to authenticate my Aadhaar number, share the same with other Ministries / Departments under the Government of India or the State Government for the purpose of extension of benefits under any of their Schemes, carry out e-KYC and accessing my credit history & credit score from credit bureau by the lenders and their authorized agents. The consent and purpose of collecting Aadhaar has been explained to me in local language. MoMSME/Lending Institution has informed me that my Aadhaar submitted herewith shall not be used for any purpose other than mentioned above, or as per requirements of law. I have been informed that this consent and my Aadhaar will be stored along with my account details with MoMSME or their authorised agent as per the extant law.

(D) I hereby declare that information given above is true to the best of my knowledge. I am well aware of the fact that, if the information given by me is proved false/not true, I will be liable for action as per the law. Also, any benefit availed by me shall be summarily withdrawn.

I agree to the **PM Vishwakarma Policy** and **Terms and Condition**\*

SUBMIT

आता पुढील पृष्ठावर जा.

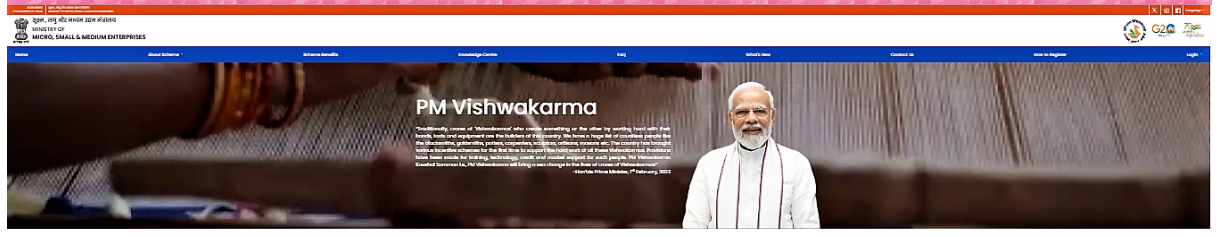


### ऑफलाइन अर्ज प्रक्रिया :

- तुम्ही प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेसाठी पात्र असाल तर तुम्ही अर्ज करू शकता.
- योजनेसाठी अर्ज करण्यासाठी तुम्हाला तुमच्या जवळच्या सार्वजनिक सेवा केंद्राला भेट द्यावी लागेल.
- व संबंधित अधिकाऱ्याची भेट घेतली. तुमचा अर्ज कोण सबमिट करेल.
- त्यानंतर तुम्हाला कागदपत्रे जमा करावी लागतील. त्यानंतर त्यांची पडताळणी केली जाईल आणि तुमची पात्रताही तपासली जाईल.
- एकदा सर्व काही बरोबर आढळले की तुम्ही या योजनेसाठी अर्ज करू शकता.
- अशा प्रकारे कलाकार आणि कारागीर देखील त्यांच्या जवळच्या कॉमन सर्व्हिस सेंटर (CSC) वर PM विश्वकर्मा योजनेसाठी नोंदणी करू शकतात आणि अर्ज करू शकतात.

### ऑनलाइन अर्ज प्रक्रिया :

- प्रथम, ही [pmvishwakarma.gov.in](http://pmvishwakarma.gov.in) वेबसाइट उघडा.

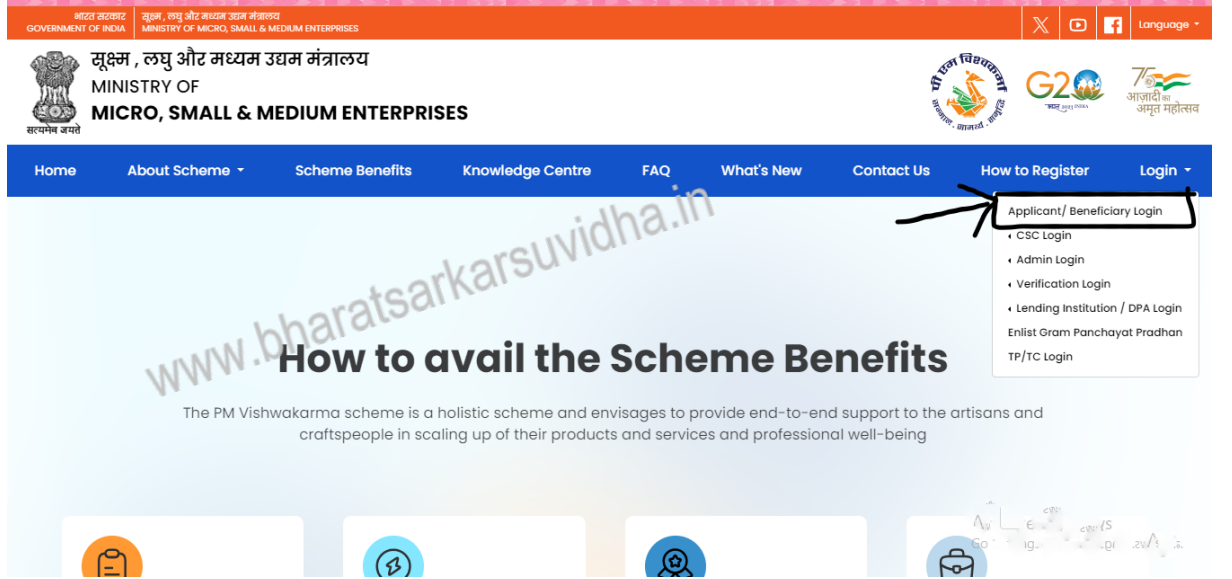


#### PM Vishwakarma

Key Indicators

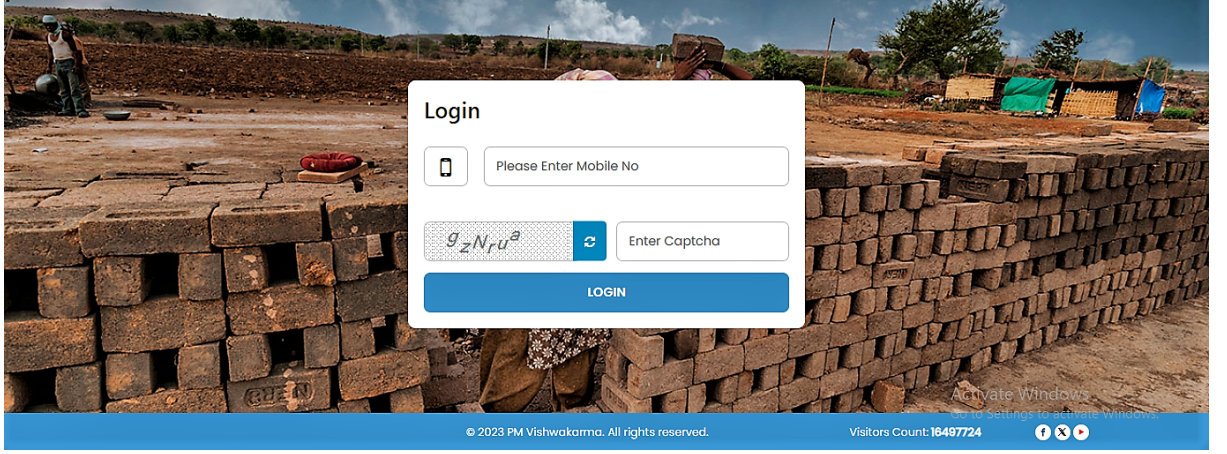


- मुख्यपृष्ठावर आल्यानंतर, तुम्हाला लॉगिन विभाग दिसेल. जिथे तुम्हाला अर्जदार/ लाभार्थी लॉगिन ( <https://pmvishwakarma.gov.in/Login> ) चा पर्याय मिळेल - जिथे तुम्हाला क्लिक करावे लागेल.



- क्लिक केल्यानंतर तुमच्या समोर एक नवीन पेज उघडेल जे असे असेल-





- आता येथे तुम्हाला **Apply Online** चा पर्याय मिळेल ज्यावर तुम्हाला क्लिक करावे लागेल.
- क्लिक केल्यानंतर हा अर्ज तुमच्यासमोर उघडेल. जे तुम्हाला काळजीपूर्वक भरावे लागेल.
- सर्व आवश्यक कागदपत्रे स्कॅन करून अपलोड करावीत.
- शेवटी, तुम्हाला सबमिट पर्यायावर क्लिक करावे लागेल.
- त्यानंतर तुम्हाला तुमच्या अर्जाची पावती मिळेल, जी तुम्हाला प्रिंट करून सुरक्षित ठेवायची आहे.

BharatSa



लॉग इन :

- जेव्हा तुम्ही पीएम विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजनेत नोंदणी करता तेव्हा तुम्हाला त्यात लॉग इन करण्यासाठी वापरकर्तानाव आणि पासवर्ड मिळेल.
- तुम्हाला पीएम विश्वकर्मा कौशल सन्मान योजनेच्या अधिकृत वेबसाइटवर जावे लागेल आणि लॉगिन पर्यायावर क्लिक करावे लागेल आणि लॉगिन पृष्ठ तुमच्या समोर उघडेल.
- आता लॉगिन करण्यासाठी तुमचा मोबाईल नंबर लागेल. आणि कॅप्चा द्यावा लागेल.
- येथे तुम्हाला त्याच्या प्रशिक्षणाची माहिती मिळेल.
- प्रशिक्षणात तुम्हाला प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजना प्रमाणपत्र देखील दिले जाईल.

पडताळणी आणि वितरण :

- प्राप्त अर्जांची पडताळणी अधिकारी करतील.
- पीएम विश्वकर्मा योजनेतर्गत तारण-मुक्त कर्ज व्यावसायिक बँका, प्रादेशिक ग्रामीण बँका आणि इतर वित्तीय संस्थांच्या मदतीने वितरित केले जाईल.

स्थिती तपासा :

तुमचा प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेचा ऑनलाइन अर्ज स्वीकारल्यानंतर तुम्ही तुमच्या अर्ज क्रमांक/नोंदणी क्रमांकाद्वारे तुमच्या अर्जाची स्थिती तपासू शकता. जर तुम्हाला तुमची नोंदणी स्थिती जाणून घ्यायची असेल तर आम्हाला हा लेख काळजीपूर्वक वाचावा लागेल.

- प्रथम आपल्याला त्याच्या अधिकृत वेबसाइटवर जाण्याची आवश्यकता आहे.
- पुढे, तुम्हाला तेथे लॉग इन करणे आवश्यक आहे आणि नंतर तुम्ही वेबसाइटवर पोहोचाल.
- जिथे तुम्हाला स्टेटस तपासण्याचा पर्याय मिळेल. त्यानंतर तुम्हाला त्यावर क्लिक करावे लागेल.
- मग आता तुम्हाला तुमचा अर्ज क्रमांक/नोंदणी क्रमांक टाकावा लागेल आणि कॅप्चा कोड भरावा लागेल.
- त्यानंतर सबमिट बटणावर क्लिक करावे लागेल.
- अशा प्रकारे तुमच्या अर्जाची स्थिती स्पष्टपणे दिसेल. जे तुम्ही पाहू शकता.

मोबाइल अॅप :

नोंदणीसाठी भारत सरकार PM विश्वकर्मा योजना मोबाईल अॅप विकसित करण्याची योजना करत आहे.

हेल्पलाइन क्रमांक :

प्रधानमंत्री विश्वकर्मा योजनेसाठी तुम्ही १८००२६७७७७७, १७९२३ या क्रमांकावर संपर्क साधू शकता. वेगवेगळ्या राज्यांच्या हेल्पलाइन नंबरसाठी तुम्ही या लिंकवर ( <https://pmvishwakarma.gov.in/Home/ContactUs> ) क्लिक करू शकता.

- ईमेल आयडी – [champions@gov.in](mailto:champions@gov.in)
- टेलिफोन नंबर – 18002677777 आणि 17923
- संपर्क क्रमांक – 011-23061574
-

